

Exam. Code : 103201
Subject Code : 1032

B.A./B.Sc. 1st Semester
PSYCHOLOGY (Basic Psychological Processes)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—75

Note :—There are **Eight** questions. Candidates are required to attempt any **Five** questions. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Psychology is a Science. Discuss. What is the scope of Psychology ?
2. Give a detailed sketch of history of Psychology. What are the goals of Psychology ?

SECTION—B

3. Discuss the concept and nature of Motivation.
4. Compare and contrast James-Lange and Cannon-Bard theories of emotions.

SECTION—C

5. Define learning and discuss any two theories of learning.
6. Discuss nature and characteristics of learning.

SECTION—D

7. Write short notes on :—
- Statistics
 - Data and its types
 - Parametric and Non-Parametric Statistics
8. What are measures of Central Tendency ? Calculate any Central Tendency by using following data set :
- 10, 12, 7, 15, 7, 10, 11, 20, 19, 18, 21, 6, 9, 22, 8

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਸਕੋਪ ਕੀ ਹੈ ?
2. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਵਰਣ ਦਿਓ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ਅ

3. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਸਵਰੂਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਜੇਮਜ਼-ਲੈਂਗ ਅਤੇ ਕੈਨਨ-ਬਾਰਡ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵਰੂਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਲਘੁ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(ੳ) ਸਾਂਖਿਅਕੀ
(ਅ) ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(ੲ) ਪੈਰਾਮੈਟ੍ਰਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੈਰਾਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਾਂਖਿਅਕੀ।
8. ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀ ਹਨ ? ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ :
10, 12, 7, 15, 7, 10, 11, 20, 19, 18, 21, 6, 9, 22, 8

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈਂ। ਵਿਧਾਰਥਿਯੋਂ ਕੋ ਕੋਓਂ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੈਂ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਂਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਆਕ ਵਿਜ਼ਾਨ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਕਾ ਢਾਧਰਾ ਕਯਾ ਹੈ ?
2. ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਕੀ ਆਕ ਰੂਪਰੇਖਾ ਕਾ ਵਿਵਰਣ ਢੇਂ। ਮਨੋਵਿਜ਼ਾਨ ਕੇ ਲਕ੍ਯ ਕਯਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਕ਼

3. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀ ਅਵਘਾਰਣਾ ਔਰ ਸਵਰੂਪ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।
4. ਜੇਮਸ-ਲੈਂਗ ਔਰ ਕੇਨਨ-ਬਾਰਡ ਕਾ ਭਾਵਨਾਔਂ ਕੇ ਸਿਢਾਂਤੋਂ ਕੇ ਵਿਪਰੀਤ ਔਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋਂ।

ਭਾਗ—ਗ

5. ਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋਂ ਔਰ ਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਕੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਢੋ ਸਿਢਾਂਤੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।
6. ਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਔਂ ਔਰ ਸਵਰੂਪ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।

7. तलु नुत ललखे :-

(क) सलखलकी

(ख) डेतल और इसके प्रकलर

(ग) डैरलडैट्रलक और गैर-डैरलडैट्रलक सलखलकी ।

8. केंद्रीड प्रवृत्तल के कडल डडलड हें ? नलडुनलखलत डेतल प्रवृत्तल कल डडडड करके कलसी डी केंद्रीड प्रवृत्तल की गणनल करे :

10, 12, 7, 15, 7, 10, 11, 20, 19, 18, 21, 6, 9, 22, 8